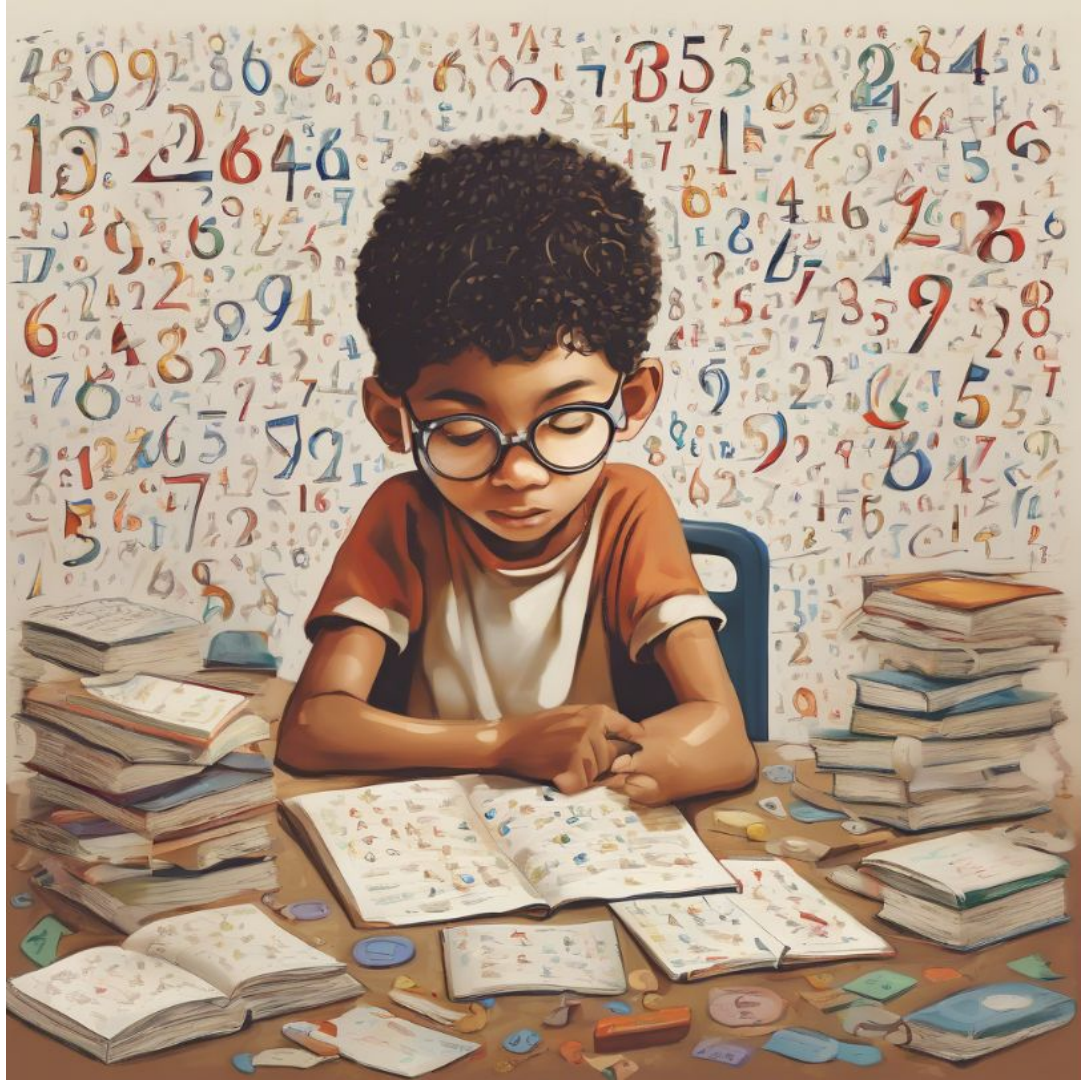

Lese- og skriveopplæring i Larvik – Dysleksi – Spesifikke matematikkvansker

Alle bilder i presentasjonen er til fritt tilgjengelige, laget i språki.no eller hentet fra Pexels.com

Hvem er vi?

Cecilie Warholm Ferraiolo, rådgiver Fellesfunksjon skole og leder Digital-pedagogene.

Helle Gulbrandsen Lønneberg, rådgiver og lærer Kvelde skole,

Vigdis Skuggedal Byholt, PP-rådgiver

Anne Ragnhild Kjær Sti, avdelingsleder Fellesfunksjon skole

Status leseopplæringen i Larvik kommune

Nasjonale prøver - lesing - 5. trinn

Utvalg		Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Snitt Poeng
Larvik 24/25	Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing	29,1%	45,1%	25,8%	48,9
Insight 24/25	Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing	27,9%	47,8%	24,3%	48,8
Larvik 23/24	Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing	27,3%	48,9%	23,8%	48,9
Insight 23/24	Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing	25,9%	49,3%	24,8%	49,2
Larvik 22/23	Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing	23,3%	50,9%	25,9%	49,6
Insight 22/23	Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing	22,6%	49,5%	28,0%	49,9

Progresjon og endring 8.-9. trinn.

Endring i skalapoeng lesing

Utvalg	Nivå 8 trinn	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Mestringsnivå 4	Mestringsnivå 5	Snitt
Larvik 24/25	Endring i skalapoeng lesing	7,36	3,17	4,91	2,86	-0,37	4,1
Larvik 23/24	Endring i skalapoeng lesing	5,08	2,57	3,49	1,89	-0,65	2,57
Larvik 22/23	Endring i skalapoeng lesing	6,54	4,07	5,21	3,27	-0,53	4,2

- Systematisk lese- og skriveopplæring for alle.
- Ny lokal rutine om samarbeid skole/PPT innført i august 2024.
- Ny lokal rutine knyttet §11-2 blir klar i april.
- Arbeid på systemnivå, tett oppfølging og ekstra tiltak ved behov.
- Søknad til UDIR ang skolebibliotek og leselærernetttverk.

5138 elever i Larvikskolen.

409 avdekket med lese/skrivevansker - ca 8%.

20 med spesifikke matematikkvansker - ca 0,4%.

Begrepsavklaring.

Dysleksi:

Spesifikk lese- og skrivevanske. En avkodingsvanske som skyldes en fonologisk svikt og fører til vansker med lesing og rettskriving.

En av fem elever i grunnskolen strever med lesing og skriving. 5-8% av befolkningen har dysleksi (Statped).

Spesifikke matematikkvansker:

Vansker med matematiske ferdigheter som:

- tallforståelse.
- automatisert regneferdighet.
- nøyaktige beregninger.
- matematisk resonnering.

Matematikkvanskene skal ikke kunne forklares som en følge av generelle lærevansker, sansetap, nevrologiske forstyrrelser, mangelfull opplæring, manglende språkferdigheter eller psykososiale belastninger.

15-20% av alle barn og elever har en form for matematikkvanske. 5-7% har spesifikke matematikkvansker. (Statped)

Spesifikke lærevansker
er ikke for
spesielt interesserte lærere.
ALLE må ha
nok kompetanse.

Systematikk.

- Gode kartleggingsrutiner.
 - Finne elevene som sliter raskt og sette inn presise tiltak.
 - Finne årsakene til vanskene, hvordan de kommer til uttrykk og hvordan kan de best avhjelpes.
- God kompetanse blant alle ansatte i skolen.
- Samarbeidende kultur om eleven.
- Skape selvstendige elever.
- Inkluderende skolekultur, bygge gode relasjoner.

Struktur i Larvikskolen.

Leseplan 1.-4. og 5.-7.

Målet er å sikre en helhetlig og systematisk leseopplæring for elevene våre.

I tillegg skal leseplanen være et verktøy for lærerne og et styringsverktøy for skoleledelsen.

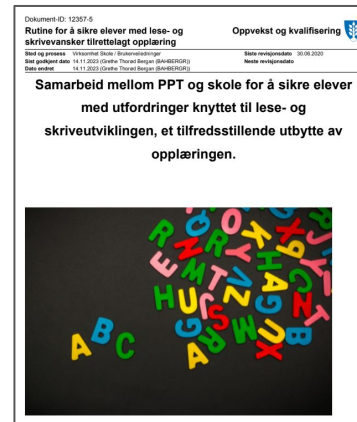
Kartleggingsrutine.

Skriving:

- Bokstavprøven 1. og 2. trinn .
- Staveprøven 4., 6. og 8. trinn.

Lesing:

- UDIRs kartleggingsprøve i lesing 3. trinn.
- Ordskjedetesten og setningsleseprøven 4. og 6. trinn.
- NP 5., 8. og 9.trinn.

Rutine for å sikre elever med lese- og skrivevansker tilrettelagt opplæring.

Planen beskriver hvordan PPT og skole samarbeider for å sikre at alle elever med utfordringer knyttet til lese- og skriveutviklingen, får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Oppdage.

Opplæringsloven: vurdere tilfredsstillende utbytte og sette inn tiltak (§11-2) og intensiv opplæring (§11-3).

Kartleggingsrutine: hensikten er å fange opp elever som trenger ekstra oppfølging i grunnleggende ferdigheter; lesing, skriving og regning.

Oppfølging av kartlegging: personalet (PLF) og ved behov i TPO (tilpasset opplæring)-team, der PP - tjenesten deltar.

Tiltak.

Elever.

- Dysleksigrupper med opplæring i hjelpemidler og læringsstrategier.
- Intensive kurs i lesing, regning og begreper.
- Presis og individuell tilrettelegging.
- Forkurs i matematikk og Mattemoro for 10. trinn elever i overgangen til vgs.

Foreldre.

- Foreldrekurs.
 - Introkurs.
 - Temakvelder.

Ansatte.

- Kompetanseutvikling i forståelse og tilrettelegging.
- Kurs for nyutdannede lærere.
- Dysleksinettverk.
- Nettverk for TPO-koordinatorer.
- D-pedagoger.

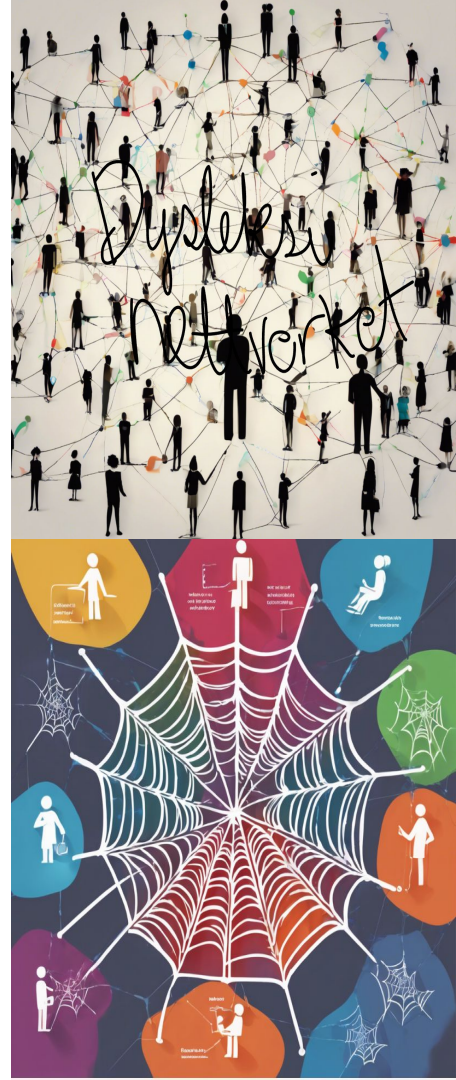
Dysleksinettverk.

Ki bilde. språki.no

- Driftes av en arbeidsgruppe: 4 fra PPT og 1 lærerrepresentant.
- Hver skole stiller med 2 representanter.
- Samlinger 1 gang i halvåret.
- Målet er kompetanseheving, erfaringsutveksling og samarbeid.

Kompetanseutvikling:

- kjennetegn og diagnostisering - tett på og tidlig innsats.
- følgevansker.
- tilrettelegginger i klasserommet.
- engelskundervisning.
- aktuell programvare og apper.
- kunstig intelligens.
- hvordan drive foreldrekurs og dysleksigrupper med elever.
- foreldresamarbeid.
- kollegasamarbeid - hvordan få med alle.
- presentasjon av aktuell litteratur og forskning.

Digitalisering.

For elever med spesifikke vansker har digitaliseringen av skolen bidratt til inkludering og mulighet for likeverdig deltagelse i undervisning.

Teknologien har gitt lett tilgjengelige og brukervennlige muligheter, som opplesing av tekst, førstørret skrift, zoom og diktering.

Ki bilde. språki.no

Utviklingsarbeid: prøve ut tilretteleggingsplan.

- gjennomføres på utviklingssamtalene denne våren på Kvelde skole.
- gjelder de elevene som ikke har IOP.
- Hensikten med en tilretteleggingsplan:
 - tydeliggjøre, konkretisere og strukturere tilrettelegginger for den enkelte elev.
 - gi forutsigbarhet i tilretteleggingen.
 - styrke samarbeide mellom hjem - skole
 - tredelt ansvar: skole, elev og foresatte.

FØR

Lærerne på trinnet samarbeider om forslag til innholdet i tilretteleggingsplanen.

Tilretteleggingsplanen finnes i Visma →Halvårsvurdering.

UNDER

Utviklingssamtalen:
Kontaktlærer samtaler med eleven og foresatte om innholdet i tilretteleggingsplanen.

Sammen utformes den endelige planen.

ETTER

Lærerne på trinnet leser den endelige avtalen.

Kollegasamarbeid:
- Ansvarsfordeling.
- Felles forståelse av tiltak.
- Samkjøring av tilrettelegging.

Tilretteleggingsplan - Barneskole

(Planen gjelder elever som ikke har IOP)

Grunnlag for tilretteleggingsplan: **Dysleksi.**

Planen gjelder fram til neste utviklingssamtale, men kan eventuelt justeres ved behov.

Tredelt ansvar: skole, elev og foresatte.

Redigering av punkter: Slett de som ikke er relevante og redigerer innholdet.

Skole:

- Ressurslærer gir opplæring i de nødvendige programmene du trenger.
- Lærerne dine gir deg oppfølging i bruk av hjelpemidlene dine.
- Du får digitale lærebøker i fagene:
- Lesetreningen vil bli tilpasset ditt nivå.
- Du vil få tilpasset arbeidsplan i fagene: ...
- Lærerne dine legger til rette for at du kan:
 - få opplest tekst i arbeid med faglesing.
 - bruke diktering
 - få hjelp til struktur i ditt skrivearbeid.

Elev:

- Lesetrening: Les 10 minutter hver dag.
- Bruk iPad til skrivearbeid i alle fag, om ikke annet er sagt.
- Bruk Lingdys i ditt skrivearbeid.
- Bruk diktering.
- Lytte til tekst, når du ikke skal ha lesetrening.
- Skolen anbefaler at du går på leksetid hver
- Ha med oppladet iPad hver dag.

Foresatte:

- Hjelp barnet ditt med skolestruktur: Gjennomgang av planen for uka.
- Lesetrening: lytt til barnet lese høyt for deg (hver dag, to ganger i uka...)
- Støtte og hjelpe barnet i leksearbeidet.
- Oppmuntre til bruk av hjelpemidler, som Lingdys, diktering og opplest tekst.

Videre arbeid.

Sikre felles/lik oppfølging på alle skoler.

Kompetanseutvikling.

Bedre informasjon tilgjengelig på Larvik kommunes nettsider.

Profesjonalisere og strukturere nettverksarbeid på tvers av skolene.